

Konserniohje

Lestijärven kunta

Hyväksytty kunnanvaltuustossa

x.x.202x

Sisällys

1	Konserniohjeen tarkoitus, tavoitteet ja käsitteet	3
1.1	Konserniohjeen tarkoitus ja tavoitteet	3
1.2	Keskeiset käsitteet	3
2	Konserniohjeen sitovuus, toimivallanjako ja velvollisuudet	6
2.1	Kunnan omistajapolitiikka	6
2.2	Konserniohjeen soveltamisala	6
2.3	Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen	8
2.4	Konserniohjeen sitovuus	8
2.5	Kunnan toimielinten ja viranhaltijoiden toimivallanjako (ohjaus ja johtaminen)	9
2.6	Kunnan edustajien nimeäminen yhteisöjen hallitukseen ja yhtiökokouksiin	9
2.7	Velvollisuus hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa	11
2.8	Kunnan yhteisöjen hyvä hallinto- ja johtamistapa	13
2.9	Yhteisöjä koskevat fuusiot ja myynnit	14
3	Konsernin talous, raportointi ja tilintarkastus	15
3.1	Konsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus	15
3.2	Konserniraportoinnin järjestäminen	16
3.3	Yhteisöjen rahoituksen järjestäminen, takaukset ja riskienhallinta	17
3.4	Konsernin hallinnon ja talouden tilintarkastus sekä sisäinen valvonta	18
3.5	Yhteisöjen sijoitustoiminta	18
3.6	Varautuminen häiriö- ja poikkeustilanteisiin	18
4	Konsernin sisäiset palvelut	20
4.1	Tiedottaminen konsernia koskevissa asioissa	20
4.2	Henkilöstöpolitiikka	20

LESTIJÄRVEN KUNTA

Lestintie 39, 69440 Lestijärvi

(06) 888 9111

lestijarven.kunta@lestijarvi.fi

Y-tunnus 0180774-6

4.3 Hankinnat.....	21
4.4 Asiakirjahallinto.....	21
Konsernikaavio LIITE 1	22

1 Konserniohjeen tarkoitus, tavoitteet ja käsitteet

1.1 Konserniohjeen tarkoitus ja tavoitteet

Konserniohjeen tarkoitus on parantaa Lestijärven kunnan omistuksessa olevien yhteisöjen kannattavuutta ja kilpailukykyä, niiden välistä tiedonkulkua ja omistajaohjausta, karsia toimintojen päällekkäisyyttä ja lisätä toimintojen tehokkuutta sekä riskienhallintaa ja näin edistää konsernin kokonaisuutta.

Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kunnan kokonaisuus huomioon ottaen.

Aktiivinen omistajaohjaus edellyttää avoimuutta ja hyvää tiedonkulkua konsernijohtoon ja yhteisöjen johtoon välillä. Raportointivelvoitteet määritellään konserniohjeissa. Lisäksi konsernijohtolla on aina oikeus saada tytäryhteisöiltä omistajaohjauksen edellyttämässä laajuudessa niiden taloudellisen aseman arviointia varten tarpeellisia tietoja. Konsernijohto on salassapitovelvollinen yhteisöjen liike- ja ammattisalaisuuksista. Yhteisöjen johtoon huolellisuusveloitteeseen kuuluu, että tietojen salassapidosta kerrotaan konsernijohtolle ja siitä on merkintä asiakirjoissa.

1.2 Keskeiset käsitteet

Kuntakonserni Kuntalain 6 §:n mukaan kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Myös kunnan määräysvallassa olevat kuntayhtymät ja säätiöt kuuluvat kuntakonserniin. Kunnan tytäryhteisö on yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta.

Konsernijohto ja sen tehtävät

Kuntalain 48 §:n mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohtoon kuuluvien välillä määrätään hallintosäännössä.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa konserniohjauksesta eli omistajaohjauksen toteuttamisesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä valtuuston päätösten mukaisesti. Konsernivalvonta on tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden seuranta.

Omistajaohjaus

Kuntalain 46 §:n mukaan omistajaohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Toimenpiteet voivat liittyä mm. perustamissopimukseen, yhtiöjärjestysmääräyksiin, osakasym. sopimukseen, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kuntaa eri yhteisöissä edustaville henkilöille tai muuhun kunnan määräysvallan käyttöön. Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Esteellisyys kuntakonsernissa

Kunnan tytäryhteisöjen asioita kunnan hallinnossa käsiteltäessä noudatetaan kuntalakia ja hallintolakia.

Kuntalain 97.4 §:n mukaan hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohtaa ei sovelleta kunnan luottamushenkilöön, viranhaltijaan tai työntekijään, vaikka tämä olisi mainitussa lainkohdassa tarkoitettussa asemassa kunnallisessa liikelaitoksessa tai kuntayhtymässä. Henkilö on kuitenkin esteellinen, jos kunnan edut ovat ristiriidassa liikelaitoksen tai

LESTIJÄRVEN KUNTA

Lestintie 39, 69440 Lestijärvi

(06) 888 9111

lestijarven.kunta@lestijarvi.fi

Y-tunnus 0180774-6

kuntayhtymän etujen kanssa taikka asian tasapuolinen käsittely edellyttää, ettei henkilö osallistu asian käsittelyyn.

2 Konserniohjeen sitovuus, toimivallanjako ja velvollisuudet

2.1 Kunnan omistajapolitiikka

Kunnan omistajapolitiikan tavoitteena on turvata kunnan pitkäjänteinen toiminta ja varmistaa kunnan pääoman käyttöön sekä omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvän päätöksenteon systemaattisuus, pitkäjännitteisyys ja pääomien käytön tehokkuus. Omistajapolitiikalla ohjataan käyttöomaisuuden ja pitkäaikaisten pääomasijoitusten hankintaa, hoitoa ja luovutusta koskevaa päätöksentekoa kunnassa.

Omistajapolitiikassa määritetään kunnan strategisesti tärkeät omistukset, asetetaan sitoutuneen pääoman tuottotavoitteet ja muut tavoitteet, määritellään palvelutuotannon tuotantovälineiden hankintaperiaatteet sekä määritetään vastuut omaisuuden käytössä ja omistukseen liittyvässä raportoinnissa.

Kunnan omistajapoliittiset tavoitteet määritellään tarvittaessa tarkemmin valtuuston päättämässä omistajapolitiikan linjauksissa, joita täydentävät tarvittaessa toimialakohtaiset linjaukset.

2.2 Konserniohjeen soveltamisala

Tässä ohjeessa konsernilla tarkoitetaan Lestijärven kuntaa ja sen määräysvallassa olevia tytäryhteisöjä (yhteisö).

Kirjanpitolain mukaan Lestijärven kunnalla on määräysvalta konserniyhteisössä, kun

- sillä on enemmän kuin puolet kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänen enemmistö perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin tai muuhun sopimukseen;

- sillä on oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsenistä taikka enemmistö sellaisen toimielimen jäsenistä, joka nimittää hallituksen; tai
- se muuten tosiasiallisesti käyttää määräysvaltaa yhteisössä.

Jos kunnalla tai sen tytäryhteisöillä on yksin tai yhdessä kuntakonserniin kuuluvien muiden yhteisöjen kanssa merkittävä omistusosuus ja huomattava vaikutusvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa, käsitellään tällaista kirjanpitovelvollista kuntakonsernin osakkuusyhteisönä. Kunnalla on huomattava vaikutusvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa, jos kunnalla on yksin tai yhdessä tytäryhteisöjen kanssa vähintään 20 % ja enintään 50 % osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä mainitussa kirjanpitovelvollisessa.

Tätä konserniohjetta sovelletaan edellä todetun säännöksen mukaisesti määritellyissä Lestijärven kunnan tytäryhteisöissä.

Konserniohjeen toimintatapoja ja periaatteita sovelletaan myös kunnan osakkuusyhteisöjen omistajaohjauksen toteuttamisessa siinä määrin kuin se on kunnan omistusosuus ja äänivalta huomioiden mahdollista. Kunnan edustajien osakkuusyhteisöissä tulee mahdollisuuksien mukaan pyrkiä siihen, että konserniohjeen määräyksiä toteutetaan myös osakkuusyhteisöissä. Konserniohjeen toimintatapoja ja periaatteita sovelletaan myös kuntayhtymien omistajaohjaukseen kunnan äänivaltaosuus huomioon ottaen.

Konserniohjeen liitteessä 1 on todettu kunnan tytär- ja osakkuusyhteisöt ja kunnan omistusosuus niissä. Liitteessä on lueteltu myös kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Liite päivitetään vuosittain aina tilinpäätöksen valmistuttua.

2.3 Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen

Konserniohjeen hyväksyy kunnanvaltuusto. Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kunnan määräysvallassa olevien tytäryhteisöjen hallituksessa ja yhtiökokouksessa tai vastaavissa toimielimissä. Tytäryhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen puheenjohtajan velvollisuutena on huolehtia konserniohjeen käsittelystä tytäryhteisön toimielimessä.

2.4 Konserniohjeen sitovuus

Kuntakonsernissa hyväksytyt konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä muuta johdu.

Käyttäessään omistajaohjausta kunta ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa pakottavaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on syytä ilmoittaa ristiriidasta välittömästi kirjallisesti kunnan konsernijohdolle.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta. Näiden yhteisöjen johto toimii kuitenkin konsernin emoyhteisön eli kunnan luottamuksen varassa.

2.5 Kunnan toimielinten ja viranhaltijoiden toimivallanjako (ohjaus ja johtaminen)

Lestijärven kunnan hallintosäännön mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja hallintojohtaja.

Kunnanvaltuusto päättää kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista, konserniohjauksen periaatteista ja määrittelee tarvittaessa tarkemmin kunnan omistajapolitiikan linjaukset sekä hyväksyy konserniohjeet.

Lestijärven kunnan kunnanhallitus:

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan
3. määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisesta työnjaosta
4. antaa valtuustolle raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittämisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä puolivuositain
5. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen ja riskienhallinnan sekä menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa
6. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa

2.6 Kunnan edustajien nimeäminen yhteisöjen hallituksiin ja yhtiökokouksiin

Kunnanhallitus valitsee kunnan tytär- ja osakkuusyhteisöihin yhtiökokousedustajan tai muun vastaavan kokouksen edustajan ja antaa tälle tarvittavat toimiohjeet. Lisäksi em. taho nimeää tarvittaessa näiden yhteisöjen hallituksiin tai vastaaviin toimielimiin Lestijärven kuntaa edustavan jäsenen tai jäsenet.

Yhtiökokouskutsut toimitetaan aina kunnan viralliseen sähköpostiin, lestijarven.kunta@lestijarvi.fi.

Hallituksen kokoonpano ja jäsenen oikeudet ja velvollisuudet

Yhteisön hallituksen tehtävänä on edistää yhteisön etua. Kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus (kuntalaki 47 §).

Kunnan nimetessä jäseniä yhteisöjen hallitukseen kiinnitetään huomiota siihen, että hallituksen kokoonpanon tulee olla taustaltaan ja osaamiseltaan monipuolinen siten, että hallituksella on yhteisön toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus ja kyky toimitusjohtajan ohjaamiseksi sekä yhteisön kehittämiseksi sille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Hallitusjäsenehdokkaiksi nimetään molempia sukupuolia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Tytär- tai osakkuusyhteisön hallituksen jäsenellä on velvollisuus aktiivisesti seurata yhtiön toimintaa ja päätöksentekoa. Se toimitusjohtajan, joka nimeää yhtiökokous- tai hallitusedustajan, voi vaatia tarvittaessa jäseneltä selontekoa yhteisön asioista.

Tytär- tai osakkuusyhteisön hallituksen jäsenellä on velvollisuus hankkia tehtävän edellyttämä asianmukainen koulutus (esimerkiksi Kunnallinen hallitusosaaja tai Hyväksytty hallituksen jäsen) ja osallistua kaupungin järjestämään koulutukseen.

Kunnan edustajan on toimittava yhteisön toimielimessä siten, että tytäryhteisön toiminta vastaa kunnan tavoitteita ja että kunta ja tytäryhteisöt toimivat yhteistyössä. Toimielimen jäsenen tulee toiminnassaan ottaa huomioon konsernin kokonaiset tytäryhteisöjen edun ohella.

Hallituksen jäsenen on oltava aidosti riippumaton yhteisöstä. Toimitusjohtaja ei voi toimia yhtiön hallituksen jäsenenä.

Yhteisöjen toimielinten kokous- ja vuosipalkkioissa sekä kustannuskorvauksissa noudatetaan soveltuvin osin Lestijärven kunnan hallintosäännön Luottamustehtävän hoitamisesta maksettavat korvukset -osion määräyksiä. Kokous- ja vuosipalkkioiden määräämisessä tulee ottaa huomioon hallitustyöskentelyn vaativuus ja hallituksen jäsenen vastuu.

Hallituksen puheenjohtajan oikeudet ja velvollisuudet

Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajan tehtävä ja rooli on erityisen merkittävä yhtiön ja konserniohjeen tavoitteiden saavuttamisessa ja yhteistyön edistämisessä yhtiön hallituksessa ja toimivan johdon sekä kunnan konsernijohdon kanssa.

Hallituksen puheenjohtajan velvollisuutena on huolehtia konserniohjeen käsittelystä yhtiön toimielimissä ja valvoa kunnan ennakkokannan hankkimisesta tämän ohjeen 2.7. kohdan mukaisesti. Liitteessä mainittujen strategisten tytäryhtiöiden ja muiden strategisten yhtiöiden hallituksen puheenjohtajan velvollisuutena on huolehtia asianmukaisen toimitusjohtajasopimuksen olemassaolosta ja yhdenmukaisuudesta muiden vastaavien yhtiöiden sopimusten kanssa.

Liitteessä mainittujen strategisten tytäryhtiöiden ja muiden strategisten yhtiöiden hallituksen puheenjohtajilla on oikeus vuosipalkkioon (palkkion suuruuden vertailukohtana voidaan pitää valtuuston puheenjohtajan vuosipalkkiota).

[2.7 Velvollisuus hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa](#)

Yhteisön hallituksen, hallituksen puheenjohtajan tai toimitusjohtajan on hankittava jo asian valmisteluvaiheessa kirjallinen konsernijohdon kanta tai ennakkokäsitys seuraaviin toimenpiteisiin:

- tytäryhteisön perustaminen
- yhteisön toiminta-ajatuksen muuttaminen
- yhteisön toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyksikköasemansa suhteessa kuntaan
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen
- pääomarakenteen muuttaminen
- toimintaan nähden merkittävät investoinnit
- kiinteistö- ja yrityskaupat
- osakkeiden merkintä, mikäli osakkeiden ostamista ja omistamista ei erityisesti annettu yhtiön tehtäväksi
- varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus
- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien (ml. immateriaalioikeudet) hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen
- merkittävä lainanotto ja -anto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiöitä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen
- muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistajan taikka hallituksen jäsenen välillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimukseen perustuvista oikeuksista luopuminen
- periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset ja toiminnan laajakantoiset muutokset
- merkittävät henkilöpoliittiset ratkaisut, toimitusjohtajan tai vastaavan valinta, palkkaus, tulospalkkiojärjestelmän käyttöönotto ja sen muutokset
- yhtiökokoukselle tehtävä voitonjakoehdotus, mikäli se poikkeaa yhtiön noudattamasta tavanomaisesta voitonjakokäytännöstä
- yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen.

Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajan velvollisuutena on valvoa, että ennakkokäsitys on haettu ja että se kirjataan pöytäkirjaan siinä kokouksessa, kun ennakkokäsityksen alaisesta asiasta tehdään päätös hallituksen kokouksessa.

Mikäli ennakkokäsitysmenettelyn piiriin kuuluvasta asiasta päättäminen kuuluu yhtiökokoukselle, konsernijohton määrittämä taho huolehtii tarvittaessa siitä, että pöytäkirjanotteeseen, jolla henkilö valtuutetaan edustamaan kuntaa yhtiökokouksessa, sisällytetään kunnan kannanotto ennakkokäsitysmenettelyn alaiseen asiaan.

Lopullinen päätösvalta ja vastuu ennakkokäsitystä edellyttävästä asiasta on aina yhteisön omalla päätöksentekoaikavälillä, vaikka kunnan ennakkokäsitys päätettävään asiaan on hankittu ennen yhteisön päätöstä.

2.8 Kunnan yhteisöjen hyvä hallinto- ja johtamistapa

Tytäryhteisöjen on noudatettava soveltuvin osin Kuntaliiton hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevaa suositusta kuntakonsernissa.

Tytäryhteisöjen toiminta tulee järjestää hyvän hallintotavan mukaiseksi. Niiden tulee toimia avoimesti, läpinäkyvästi ja vastuuntuntoisesti siten, että yhteisö organisoidaan ja sen toimintaa suunnitellaan, johdetaan ja harjoitetaan noudattaen ammatillisia, liiketalouden ja lainsäädännön vaatimuksia sekä kestävän kehityksen periaatteita ja että yhteisö hoitaa varojaan huolellisesti, tuottavasti ja taloudellisesti.

Kunnanjohtajalla tai hänen määräämällään konsernijohtoon kuuluvalla viranhaltijalla on läsnäolo- ja puheoikeus tytäryhteisöjen hallituksen tai vastaavan toimielimen kokouksessa.

LESTIJÄRVEN KUNTA

Lestintie 39, 69440 Lestijärvi

(06) 888 9111
lestijarven.kunta@lestijarvi.fi

Y-tunnus 0180774-6

2.9 Yhteisöjä koskevat fuusiot ja myynnit

Kunnanhallitus antaa yhtiökokousedustajalleen ohjeet koskien konserniyhteisöjen fuusio- tai myyntipäätöksiä, mikäli valtuuston hyväksymistä omistajapolitiikan linjauksista ei muuta aiheudu.

3 Konsernin talous, raportointi ja tilintarkastus

3.1 Konsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus

Kunnanvaltuusto päättää kuntakonsernille ja sen tytäryhteisöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista kunnan talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Yhteisön tulee laatia vuosittain talousarvio omaa toimintaansa varten. Tytäryhteisöjen vuotuiset toiminta-, talous-, rahoitus- ja investointisuunnitelmat tulee toimittaa Lestijärven kunnan hallintojohtajalle seurantaan varten viivytyksettä niiden valmistuttua ja pyydettyessä myös luonnosvaiheessa. Merkittävät taloudelliset ratkaisut ja investoinnit ovat asioita, joista tytäryhteisön tulee hankkia konsernijohtoon kanta ennen päätöksentekoa.

Strategisten tytäryhteisöjen on laadittava yhteisön toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä strategia huomioiden omistajan kuntastrategia sekä raportoitava puolivuositain kuntastrategian toteutumisesta tytäryhteisön toiminnassa.

Kaikkien yhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Yhteisöt järjestävät kirjanpidon yhtenäisesti siten, että tilinpäätöksestä voidaan laatia kaikkia kunnan yhteisöjä koskeva kuntalain tarkoittama konsernitalinpäätös. Kunta antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet kirjanpidon järjestelystä ja tilinpäätöksen valmistelusta.

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen välillä pidetään vuodessa vähintään yksi suunnittelu- ja neuvottelutilaisuus yhteisten päämäärien ja strategioiden määrittelemiseksi. Lisäksi kunnan konsernijohto järjestää tarvittaessa koulutustilaisuuksia tytäryhteisöjen edustajille. Tilaisuuksilla pyritään edistämään konsernin sisäistä yhteistyötä.

3.2 Konserniraportoinnin järjestäminen

Konserniin kuuluvien yhteisöjen on vuosittain raportoitava toiminnastaan kunnanhallitukselle. Raportointi tapahtuu toimintavuoden aikana valtuustolle tehtävän puolivuosisraportoinnin yhteydessä sekä toimintavuoden päätyttyä yhteisöjen tilinpäätösten valmistumisen jälkeen, jolloin kunnanhallitukselle tulee toimittaa tilinpäätösasiakirjat, käsittäen toimintakertomuksen, tuloslaskelman ja taseen tase-erittelyineen sekä tilintarkastuskertomuksen.

Kuntakonserniin kuuluvan yhtiön tai yhteisön tulee toimittaa konsernijohdolle:

- toimintasuunnitelmat ja talousarviot
- tilinpäätökset, tilintarkastuskertomukset ja välitilinpäätökset
- kokousten esityslistat ja pöytäkirjat sekä yhteisön toiminnan ja tuloksen seurantaraportit
- keskeiset tiedot yhteisön taloudesta ja investointien suunnittelusta

Tilinpäätös tulee toimittaa Lestijärven kunnan hallintojohtajalle aina kunkin vuoden helmikuun loppuun mennessä. Kunta ohjeistaa asiasta myös joka vuosi erikseen. Raportointi tapahtuu kunnan pyynnöstä strategisille tytäryhtiöille toimitetun ohjeen mukaisesti.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Yhteisöt ovat velvollisia antamaan konsernijohdolle ja sisäiselle tarkastukselle sen pyytämät tiedot ja selvitykset.

3.3 Yhteisöjen rahoituksen järjestäminen, takaukset ja riskienhallinta

Tytäryhteisön tulee esittää toimintasuunnitelmassa, tulostavoitteissa ja rahoitussuunnitelmassa toimintansa rahoitus. Yhteisö ei saa mennä takaukseen tai muuhun vastaavaan, riskin sisältävään järjestelyyn ilman konserniohjauksen lupaa.

Kunnan konserniyhteisölle myöntämässä lainoissa ja lainojen takauksissa on noudatettava kuntalain 129 §:ää. Mikäli yhteisö pyytää lainoilleen kunnan takausta, tulee tämän takauspyynnön liitteeksi laatia selvitys yhteisön liiketoiminta- ja taloussuunnitelmasta sekä takaukseen mahdollisesti sisältyvistä riskeistä, jotka saatetaan kunnanvaltuuston tietoon takauspäätöstä tehtäessä.

Tytäryhteisön tulee raportoida tilapäisestä tai pysyvästä maksukyvyttömyydestä tai sen uhasta välittömästi kunnanjohtajalle ja hallintojohtajalle.

Yhteisöjen rahoitus järjestetään mahdollisuuksien mukaan keskitetysti siten, että voidaan päästä kaikkien yhteisöjen osalta parhaimpiin mahdollisiin lainaehtoihin. Kuntakonsernin rahoitusaseman puitteissa toteutetaan konsernin sisällä lainoitusjärjestelyjä niin, että konsernin kokonaisuuden kannalta vältetään tarpeettomat rahoituskustannukset.

Riskienhallinta ja vakuuttaminen

Tytäryhtiöiden tulee noudattaa toiminnassaan kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjetta. Lisäksi yhteisöjen tulee toimintakertomuksessaan antaa arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä antaa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Yhteisön tulee noudattaa soveltuvin osin kunnan tietoturvapoliittikkaa ja -ohjeita.

Yhteisön tulee turvata omaisuutensa ja toimintansa vakuutuksin ja riskienhallintamenetelmin.

3.4 Konsernin hallinnon ja talouden tilintarkastus sekä sisäinen valvonta

Kaikissa kuntakonsernin tytäryhteisöissä suoritetaan tilintarkastus tilintarkastuslain mukaisesti. Tytäryhtiöiden on valittava tilintarkastajakseen kunnan tarkastuslautakunnan esittämä tilintarkastuslain edellyttämä tilintarkastusyhteisö.

Tarkastuslautakunta arvioi kunnan talousarvioon asetettujen konserniyhtiöiden tavoitteiden toteutumista. Sillä on oikeus saada tarvitsemiaan selvityksiä tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta ja käydä tutustumassa tytäryhteisön toimintaan voidakseen arvioida valtuuston asettaminen tavoitteiden saavuttamista.

Kunnan sisäisen tarkastuksen jaosto suorittaa kuntakonsernissa sisäistä tarkastusta kunnanjohtajan toimeksiannon mukaisesti. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada salassapitoa koskevien säännösten estämättä kunnan toimintaan kohdistuvien tarkastustehtävien edellyttämät tiedot ja asiakirjat sekä kuulla tarvittavia henkilöitä.

3.5 Yhteisöjen sijoitustoiminta

Tytäryhteisöjen on noudatettava kunnanvaltuuston vahvistamia kunnan rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteita ja kunnan taloushallinnon antamia ohjeita. Tytäryhteisöjen sijoitustoiminnasta raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä kunnanhallitukselle.

3.6 Varautuminen häiriö- ja poikkeustilanteisiin

Tytäryhteisöjen tulee hallituksen päätöksellä dokumentoida, miten yhteisön johtaminen toimii

LESTIJÄRVEN KUNTA

Lestintie 39, 69440 Lestijärvi

(06) 888 9111

lestijarven.kunta@lestijarvi.fi

Y-tunnus 0180774-6

häiriö- ja poikkeustilanteissa ja miten yhteisö osallistuu kuntakonsernin varautumiseen.

4 Konsernin sisäiset palvelut

4.1 Tiedottaminen konsernia koskevissa asioissa

Kuntalain 29 §:n mukaan kunnan on sopivin tavoin tiedotettava asukkailleen yhteisön toiminnasta silloin, kun se hoitaa kunnallista tehtävää.

Tytäryhteisöjen tiedottamisen tulee olla avointa ja aktiivista sekä konsernin asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa tukevaa. Tytäryhteisöt ovat omalta osaltaan velvollisia noudattamaan tiedottamisessa ja tietojen antamisessa kuntalakia, kunnan viestintäohjetta sekä julkisuus- ja salassapitosäännöksiä.

Tytäryhteisön on annettava tiedotusta varten kunnalle sen tarvitsemat tiedot. Tytäryhteisöjä koskevasta tiedotuksesta vastaa yhteisön puolella hallitus ja toimitusjohtaja sekä kunnan puolella kunnanhallitus ja kunnanjohtaja.

4.2 Henkilöstöpolitiikka

Konsernin tytäryhteisöt pyrkivät noudattamaan toiminnassaan soveltuvin osin kunnan henkilöstöpolitiikan periaatteita. Tärkeimmissä henkilöstön rekrytoinneissa yhteisöjen tulee olla yhteydessä kuntaan.

Yhteisöjen tulee liittyä jäseneksi Kuntatyönantajain perustamaan työnantajayhteisöön, ellei yhteisön toiminnan laatu tai tytäryhtiön etu muuta edellytä ja eläkevakuutukset ohjataan ensisijaisesti KEVA:aan. Tasausmaksut tulee kohdentaa oikealle maksuvelvolliselle.

4.3 Hankinnat

Tytäryhteisöjen tulee noudattaa hankitalainsäädäntöä sekä Lestijärven kunnan hankintaohjetta soveltuvin osin.

Konsernijohto voi antaa yhteisölle ohjeita hankintayhteistyöstä.

4.4 Asiakirjahallinto

Kuntakonsernin tytäryhtiöissä tulee noudattaa kunnan ohjeistusta asiakirjahallinnon toteuttamisesta. Konserniyhtiöiden tulee tehdä yhteistyötä kunnan asiakirjahallinnon kanssa.

